

HƯỚNG DẪN

Một số nội dung tuyên truyền quy định của pháp luật về phòng, chống dịch Covid-19

Dịch bệnh covid-19 đã bùng phát trên toàn cầu và diễn biến phức tạp, gây thiệt hại lớn đến tính mạng, sức khỏe con người và sự phát triển kinh tế - xã hội của các quốc gia trên thế giới. Trong thời gian qua, các cấp, các ngành trong cả nước đã chung tay thực hiện các biện pháp phòng, chống dịch nhằm giảm thiểu tình trạng lây nhiễm dịch bệnh trên phạm vi toàn quốc, bảo đảm tính mạng con người và sức khỏe cho nhân dân. Bên cạnh đó, vẫn còn một số cá nhân, tổ chức chưa nghiêm chỉnh chấp hành các quy định pháp luật và các biện pháp phòng, chống dịch, gây cản trở, khó khăn cho quá trình phòng, chống dịch của lực lượng chức năng. Để kịp thời xử lý những hành vi vi phạm, răn đe các đối tượng thiếu ý thức trong chấp hành các biện pháp phòng, chống dịch covid-19, vi phạm các quy định về phòng, chống dịch, cơ quan chức năng các địa phương đã phát hiện và xử lý theo quy định pháp luật một số vụ việc vi phạm có liên quan đến phòng chống dịch Covid-19.

Sở Tư pháp (*Cơ quan thường trực Hội đồng phối hợp phổ biến, giáo dục pháp luật*) giới thiệu một số biện pháp phòng chống và các quy định của pháp luật liên quan đến việc xử lý người vi phạm trong phòng, chống dịch bệnh như sau:

1. Một số biện pháp phòng chống dịch Covid-19

Ban Chỉ đạo Trung ương về phòng chống dịch và Bộ Y tế khuyến cáo:

a) Hiện tại không có vắc-xin để ngăn ngừa nhiễm nCoV-2019. Cách tốt nhất để ngăn ngừa nhiễm trùng là tránh tiếp xúc với vi-rút này như sau:

- Rửa tay thường xuyên bằng xà phòng và nước trong ít nhất 30 giây. Nếu không có xà phòng và nước, hãy sử dụng chất khử trùng tay chứa cồn.
- Tránh chạm vào mắt, mũi và miệng bằng tay không rửa sạch.
- Tránh tiếp xúc gần với người bị bệnh.
- Ở nhà khi bạn bị bệnh.
- Che miệng khi ho hoặc hắt hơi bằng khăn giấy, sau đó ném khăn giấy vào thùng rác.
- Làm sạch và khử trùng các vật và bề mặt thường xuyên chạm vào.

b) Để phòng bệnh ngoài cộng đồng, chúng ta cần lưu ý:

- Đeo khẩu trang và đến các cơ sở y tế khám bệnh ngay khi có triệu chứng hô hấp.

- Vệ sinh cá nhân: Rửa tay thường xuyên bằng xà phòng và nước hoặc bằng dung dịch rửa tay có chứa cồn, đặc biệt là khi hắt hơi, ho hoặc chùi mũi.

- Che mũi, miệng khi có hắt hơi và ho, vứt các khăn giấy lau mũi miệng vào thùng rác riêng có nắp đậy.

- Đảm bảo chế độ ăn đầy đủ. Không hút thuốc lá.

- Vệ sinh môi trường: Duy trì không khí nơi ở hoặc nơi làm việc tốt. Tránh tiếp xúc và tụ tập ở nơi đông người, nơi không thoáng khí.

- Hạn chế tiếp xúc trực tiếp các vật nuôi, động vật hoang dã.

- Tiêm phòng vaccine đầy đủ.

c) Cả nước đã thực hiện tốt Chỉ thị 16 của Chính phủ về cách ly toàn xã hội trong những ngày qua. Tuy nhiên, để tiếp tục phát huy hiệu quả của cách ly toàn xã hội, Ban Chỉ đạo Quốc gia phòng, chống dịch COVID-19 đã khuyến cáo, đề nghị người dân tiếp tục thực hiện tốt thông điệp 5 điểm là:

- Hạn chế tối đa ra ngoài, chỉ ra ngoài khi thực sự cần thiết.

- Nếu buộc phải ra ngoài luôn luôn đeo khẩu trang, hãy giữ khoảng cách tiếp xúc, tốt nhất là 2m.

- Thường xuyên rửa tay bằng xà phòng hoặc dung dịch sát khuẩn.

- Thường xuyên vệ sinh và để thông thoáng nhà cửa, lau rửa các bề mặt hay tiếp xúc, sinh hoạt lành mạnh.

- Thực hiện khai báo y tế, cập nhật tình hình sức khỏe hàng ngày, giữ liên hệ thường xuyên với cán bộ y tế, cơ sở y tế.

* Bên cạnh đó, Ban Chỉ đạo khuyến cáo người dân những thói quen cần thay đổi trong mùa dịch COVID-19:

- Trước gặp nhau tay bắt mặt mừng, nay gặp nhau không vồ vập, không bắt tay.

- Trước hay vô thức đưa tay lên mặt, nay không đưa tay lên mắt, mũi, miệng.

- Trước về tới nhà là sà vào người thân, nay cần thay ngay quần áo, tắm rửa.

- Trước ăn xong đánh răng là đủ, nay thêm súc họng bằng nước muối hoặc dung dịch sát khuẩn.

- Trước hay giao lưu gặp gỡ, nay không mời khách tới nhà và cũng không tới nhà người khác.

- Trước ốm đau đến ngay bệnh viện, nay gọi điện thoại trước cho nhân viên y tế để được tư vấn.

- Cuối cùng, tự giác và nhắc nhau thực hiện các quy định và khuyến cáo phòng chống dịch.

2. Quy định về xử lý vi phạm hành chính

Luật Phòng, chống bệnh truyền nhiễm năm 2007 và Nghị định số 176/2013-NĐ-CP ngày 14/11/2013 của Chính phủ về xử phạt hành chính trong lĩnh vực y tế và các văn bản pháp luật có liên quan quy định một số hành vi vi phạm và hình thức xử phạt như sau:

1. Người không đeo khẩu trang nơi công cộng và không thực hiện biện pháp bảo vệ cá nhân theo hướng dẫn của Bộ Y tế bị phạt cảnh cáo hoặc phạt tiền từ 100.000 đến 300.000 đồng (theo khoản 1 Điều 11 Nghị định số 176/2013/NĐ-CP ngày 14-11-2013 của Chính phủ).

2. Người che giấu tình trạng bệnh của mình hoặc của người khác khi mắc bệnh Covid-19, không thực hiện hoặc từ chối thực hiện các biện pháp vệ sinh, diệt trùng, tẩy uế trong vùng có dịch bị phạt tiền từ 1.000.000 đến 2.000.000 đồng (khoản 2 Điều 11 Nghị định số 176/2013/NĐ-CP ngày 14-11-2013 của Chính phủ).

3. Phạt tiền từ 2.000.000 đến 5.000.000 đồng đối với hành vi không tham gia chống dịch theo quyết định huy động của Ban chỉ đạo chống dịch (khoản 3 Điều 11 Nghị định số 176/2013/NĐ-CP).

4. Không thực hiện quyết định áp dụng biện pháp tạm đình chỉ hoạt động của cơ sở dịch vụ ăn uống công cộng có nguy cơ làm lây truyền bệnh dịch tại vùng có dịch thì bị phạt tiền từ 5.000.000 đến 10.000.000 đồng (điểm a, khoản 4 Điều 11 Nghị định 176/2013/NĐ-CP).

5. Không thực hiện quyết định áp dụng biện pháp hạn chế tập trung đông người hoặc tạm đình chỉ hoạt động kinh doanh, dịch vụ tại nơi công cộng để phòng, chống dịch Covid-19 thì bị phạt tiền tối đa đến 10.000.000 đồng (theo điểm c, khoản 4 Điều 11 Nghị định số 176/NĐ-CP).

6. Người không thực hiện quyết định kiểm tra, giám sát, xử lý y tế trước khi ra vào vùng có dịch bị phạt tiền từ 10.000.000 đến 20.000.000 đồng (theo điểm a khoản 5 Điều 11 Nghị định số 176/2013/NĐ-CP).

7. Không tổ chức thực hiện việc cách ly y tế đối với người mắc bệnh truyền nhiễm thuộc nhóm A; Người nào trốn khỏi nơi cách ly; không tuân thủ quy định về cách ly; từ chối, trốn tránh việc áp dụng biện pháp cách ly, cưỡng chế cách ly để phòng, chống dịch Covid-19 có thể bị xử phạt tiền từ 5.000.000 đến 10.000.000 đồng hoặc bị xử lý theo Điều 240 Bộ luật Hình sự trong trường hợp gây lây truyền bệnh cho người khác (khoản 2 Điều 10 Nghị Định số số 176/NĐ-CP ngày 14-11-2013 của Chính phủ; điểm 1.1 mục 1 Công văn 45/TANDTC-PC ngày 30-3-2020 của Hội đồng thẩm phán TAND TC).

8. Người nào đưa lên mạng máy tính, mạng viễn thông thông tin giả mạo, thông tin sai sự thật, thông tin xuyên tạc về tình hình dịch bệnh Covid-19 có thể

bị phạt tiền tối đa đến 15.000.000 đồng (theo điểm a khoản 3 Điều 64 Nghị định 174/2013/NĐ-CP quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực bưu chính, viễn thông, công nghệ thông tin và tần số tuyến điện).

3. Quy định về xử lý hình sự

Ngày 30/3/2020, Hội đồng thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao đã ban hành Công văn số 45/TANDTC-PC hướng dẫn áp dụng pháp luật và tổ chức xét xử đối với một số hành vi vi phạm pháp luật phổ biến có đủ yếu tố cấu thành tội phạm trong phòng, chống dịch bệnh. Theo đó, các tội danh theo quy định của Bộ luật Hình sự liên quan đến phòng, chống dịch Covid-19 được xác định như sau:

1. Người đã được thông báo mắc bệnh; người nghi ngờ mắc bệnh hoặc trở về từ vùng có dịch bệnh Covid-19 đã được thông báo cách ly thực hiện một trong các hành vi (*Trốn khỏi nơi cách ly; Không tuân thủ quy định về cách ly; Từ chối, trốn tránh việc áp dụng biện pháp cách ly, cưỡng chế cách ly; Không khai báo y tế, khai báo không đầy đủ hoặc khai báo gian dối*) gây lây truyền dịch bệnh Covid-19 cho người khác thì bị coi là trường hợp thực hiện “hành vi khác làm lây lan dịch bệnh nguy hiểm cho người” quy định tại điểm c khoản 1 Điều 240 Bộ luật hình sự và xử lý về tội làm lây lan dịch bệnh truyền nhiễm cho người.

2. Người chưa bị xác định mắc bệnh Covid-19 nhưng sống trong khu vực đã có quyết định cách ly, quyết định phong tỏa thực hiện một trong các hành vi (*Trốn khỏi khu vực bị cách ly, khu vực bị phong tỏa; không tuân thủ quy định cách ly; Từ chối, trốn tránh việc áp dụng biện pháp cách ly, cưỡng chế cách ly; Không khai báo y tế, khai báo không đầy đủ hoặc khai báo gian dối*) gây thiệt hại từ 100.000.000 đồng trở lên do phát sinh chi phí phòng, chống dịch bệnh thì bị xử lý về tội vi phạm quy định về an toàn ở nơi đông người theo quy định tại Điều 295 Bộ luật hình sự.

3. Chủ cơ sở kinh doanh, người quản lý cơ sở kinh doanh dịch vụ (như quán bar, vũ trường, karaoke, dịch vụ mát-xa, cơ sở thẩm mỹ...) thực hiện hoạt động kinh doanh khi đã có quyết định tạm đình chỉ hoạt động kinh doanh để phòng, chống dịch bệnh Covid-19 của cơ quan, người có thẩm quyền, gây thiệt hại từ 100.000.000 đồng trở lên do phát sinh chi phí phòng, chống dịch bệnh thì bị xử lý về tội vi phạm quy định về an toàn ở nơi đông người theo quy định tại Điều 295 Bộ luật hình sự.

4. Người có hành vi đưa lên mạng máy tính, mạng viễn thông thông tin giả mạo, thông tin sai sự thật, thông tin xuyên tạc về tình hình dịch bệnh Covid-19, gây dư luận xấu thì bị xử lý về tội đưa hoặc sử dụng trái phép thông tin mạng máy tính, mạng viễn thông theo quy định tại Điều 288 Bộ luật hình sự.

5. Người có hành vi đưa trái phép thông tin cá nhân, bí mật đời tư xúc phạm nghiêm trọng nhân phẩm, danh dự của nhân viên y tế, người tham gia phòng, chống dịch bệnh Covid-19, người mắc bệnh, người nghi ngờ mắc bệnh Covid-19 thì bị xử lý về tội làm nhục người khác theo quy định tại Điều 155 Bộ luật hình sự.

6. Người có hành vi lợi dụng dịch bệnh Covid-19 đưa ra thông tin không đúng sự thật về công dụng của thuốc, vật tư y tế về phòng, chống dịch bệnh nhằm chiếm đoạt tài sản của người khác thì bị xử lý về tội lừa đảo chiếm đoạt tài sản theo quy định tại Điều 174 Bộ luật hình sự.

7. Người có hành vi đã, đang hoặc nhằm đưa trái phép thuốc, vật tư y tế dùng vào việc phòng, chống dịch bệnh Covid-19 ra khỏi biên giới nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam nhằm thu lợi bất chính thì bị xử lý về tội buôn lậu theo quy định tại Điều 188 Bộ luật hình sự.

8. Người có hành vi lợi dụng sự khan hiếm hoặc tạo sự khan hiếm giả tạo trong tình hình dịch bệnh Covid-19 để mua vét hàng hóa đã được cơ quan nhà nước có thẩm quyền công bố là mặt hàng bình ổn giá hoặc hàng hóa được Nhà nước định giá nhằm bán lại để thu lợi bất chính thì bị xử lý về tội đầu cơ theo quy định tại Điều 196 Bộ luật hình sự.

9. Người có hành vi dùng vũ lực, đe dọa dùng vũ lực hoặc thủ đoạn khác cản trở người thi hành công vụ trong phòng, chống dịch bệnh Covid-19 thì bị xử lý về tội chống người thi hành công vụ theo quy định tại Điều 330 Bộ luật hình sự.

10. Người có trách nhiệm trong phòng, chống dịch bệnh Covid-19 nhưng không triển khai hoặc triển khai không kịp thời, không đầy đủ các biện pháp phòng, chống dịch bệnh theo quy định gây hậu quả nghiêm trọng thì bị xử lý về tội thiếu trách nhiệm gây hậu quả nghiêm trọng theo quy định tại Điều 360 Bộ luật hình sự.

Về áp dụng hình phạt, biện pháp tư pháp: Áp dụng hình phạt nghiêm khắc đối với trường hợp phạm tội gây hậu quả nghiêm trọng (như làm lây lan dịch bệnh cho từ 02 người trở lên, làm chết người...). Áp dụng hình phạt chính là hình phạt tiền, cải tạo không giam giữ hoặc phạt tù nhưng cho hưởng án treo theo đúng quy định của pháp luật đối với trường hợp phạm tội chưa gây ra hậu quả hoặc gây hậu quả ít nghiêm trọng (như chưa làm lây lan dịch bệnh). Ngoài việc áp dụng hình phạt chính, Tòa án xem xét áp dụng hình phạt bổ sung và biện pháp tư pháp theo quy định của Bộ luật Hình sự./.
